СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 136. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 14. червня, 1927. VOL. XXXV. No. 136. Jersey City, N. J., Tuesday, June 14. 1927. THREE CENTS

СТОЛИЦЯ КРАЮ ВИТАЄ ВОЗДУШНОГО ГЕРОЯ

ЦІЛОДЕННІ ПАРАДИ НА ПРИВИТАННЯ ЛИНДБЕРҐА.

ВАШИНҐТОН, 12. червня. — Як кажуть найстарші мешканці столиці, Вашинґтон ще ніколи не бачив такої маси народа, як отсе нині з нагоди витання капітана, чи тепер полковника, Линдберґа, воздушного героя Америки.

Найріжнійші паради, уряджені для привитання Линдберґа, тревали цілий просто день. На сей день припала сильна спека, від якої воздух на вулицях трясся від жару. Мимо сього на вулиці міста вилягли сотки тисяч людий, які витали Линдберґа з невдаваною сердечністю.

Найбільше зворушуючою сценою було відай привитанне Линдберґа з матірю на военнім кораблі Мемфисі. Зараз по вступленню на американську сушу Линдберґ пішов на цвинтар Арлингтон, щоби зложити вінець на гроші Невідомого Жовніра. Сим почався для Линдберґа рухливий день, на котрий склалися відвідини у шпиталі для ветеранів, паради вулицями міста, відвідини в президента, богослужения в конґреґаціональній церкві, одержанне урядової медалі й титулів, і таке инче.

Линдберґ усюди заховувався без бундючности й пересади, лагідно й просто, з поважанням для кождого, високого урядника й звичайного горожанина, для старшого й для дитики. Се захованне зробило з нього за один день немовби приятеля соток тисяч людий, які мали нагоду його побачити. Кілька разів дівчата обсідали його з прозьбами підписатися їм в альбоми або на карточках, і матір Линдберґа тоді тішилася, бачучи заклопотанне сина з приводу сих заходів жіноцтва.

Під вечір слідко було вже на Линдберґу сильне умученне сими парадами. Тимчасом завтрішний день заповідається для нього так само тяжким, бо має він поїхати до Ню Йорку, де його жде хто знає, чи ще не тяжчі паради.

УРЯДНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ОЩАДНОСТИЙ.

А БЕЗ НИХ, ЯК КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ, НЕ МОЖЛИВЕ ОБНИЖЕННЄ ПОДАТКІВ.

ВАШИНҐТОН, 12. червня. — Межи инчими точками намічених урядом ощадностий в урядованню, без яких на думку президента Кулиджа не можливо завести дальше обниженнє податків, є плян знесення ріжних непотрібних податкових урядів та зілляте кількох в один.

Проти сього проекту сейчас підняли крики протесту заінтересовані урядники; вони кажуть у своїй заяві, що переведенне реформи заощадилоби урядови що найбільше один міліон долярів, а звалилоби на других урядників гори додаткової праці.

ЛЮТЕРАНСЬКА ЦЕРКВА ЗА ПРОГИБІЦІЄЮ.

СИНОД КАЖЕ, ЩО ЦЕРКВА ПОВИННА ПІДДЕРЖУВАТИ ЗАКОН.

НЮ ЙОРК, 12. червня. — Так званий комітет моральности й суспільного добробуту лютеранського синоду стейтів Ню Йорку й Нової Англії видав своє ореченнє в справі прогибіційного закона, в якім каже, що ся церква повинна піддержувати сей закон усіми своїми силами. На його думку, прогибіція приносить також добрі річи, бо відвертає гроші від продукції алькоголю та помагає робітникам.

Ся заява стоїть у суперечности з недавною заявою подібного тіла протестантської епископальної церкви.

КЛОПОТИ АВТОРА З ПОЛІЦІЄЮ.

ПОЛІЦІЯ ЗБОРОНЯЄ ПРОМОВУ АПТОНА СИНКЛЕРА ПРО СВОЮ ПОВІСТЬ.

БОСТОН, 12. червня. — Сюди приїхав сими днями відомий американський автор-пропаґандист Аптон Синклер, щоби виголосити публичну промову про свою послідну книжку „Нафта", якої роспродажу заборонила бостонська поліція. Автор виголосив перший відчит про сю книжку зі свого автомобіля на Бостонськім Комон. Синклер не мав дозволу від поліції, а тільки від секретаря міської соціялістичної партії, і сей „пермит" показував поліції, як ся питалася о дозвіл. На відчит зібралося коло 2,000 цікавих, які оплескували автора, як він визивав поліцію, щоби його арештувала. Поліція однак сього не зробила.

НЕМА ВИНУВАТИХ ЗА ПРИГОДУ ВОЄННОГО КОРАБЛЯ.

ВАШИНҐТОН, 12. червня. — Военний суд над Карнсом, капітаном военкого корабля Колорада, який наїхав на підводну скалу в нюйорськім заливі підчас недавної візити американської военної фльоти в сьому порті, покінчився оправданнєм капітана та приверненнєм його на його становище. Суд не видав оречення про те, хто винуватий за сей випадок.

БОЯТЬСЯ СВОБІДНОЇ ДИСКУСІЇ.

НЮ ЙОРК, 12. червня. — Кілька протестантських церков злучилося разом на те, щоби оснувати так звану фундаменталістичну колеґію, на якій мають учити тільки професори, що признаються до фундаменталістичного толковання Св. Письма. Кождого професора, який тільки признається до розумового толковання, або так званого модерніста, мають сейчас википати з посади.

ЗНАЙШЛИ СТРАВУ ЗПЕРЕД 2,500 ЛІТ.

ЄРУСАЛИМ, 10. червня. — Американський дослідник проф. Вилієм Бед найшов серед розкопів горщок з останками страв з перед 2,500 літ взад. Були там останки хліба а рівнож знайдено знаряд до витискання вина.

ВІННІПЕҐ ЩЕ Є ТРЕТИМ МІСТОМ КАНАДИ.

Наперекір претенсіям Венкувера Вінніпеґ займає дальше становище третього найбільшого міста Канади. Населення Вінніпеґу з передмістями виносить після обчислень 294,932 душ. Саме місто має 198,932 мешканців. Торговельна палата Венкувера твердить, що там є 156,000 мешканців, а населення Венкувера з околицями обчисляють на 255,000. Отже сяк чи так Вінніпеґ є більший. Доказує се навіть число шкільних дітей в обох містах. Коли у Вінніпеґу ходить до шкіл 36,466 дітей, то у Венкувері було записаних 21.601. Перше місто в Канаді є Монтреал з міліоном мешканців. Торонтови признають 750,000 мешканців.

БУДАПЕШТ БОРЕТЬСЯ ЗА МОРАЛЬ.

Будапешт має масу газардових клюбів, де люде шукають щастя, щоби направити свої военні банкроцтва, або доповнити зібраний по-темному маєток. Найдіяльнійшими членами сих клюбів були жінки, яких пристрасть до газарду відома. Уряд найшов цікаву нагоду, щоби припинити сю деморалізацію кращої половини людського роду. Коли в однім клюбі дві дами з вищого товариства побились до крови, вийшов розпорядок, який забороняє жінкам навіть бувати у клюбах. Одночасно заострено приписи орґанізації клюбів, заведено постійну поліцийну контролю над ґістьми та рахунками й обмежено час гри до 2-ої в ночі.

УДАР СЕРЦЯ, ЯК ВИСТРІЛ ГАРМАТИ.

На конвенції стоваришення американських медиків у Вашинґтоні 18-травня помножено звуки ударів людського серця десять триліонів разів. Се було найбільше помноження сили звука, яке доси денебудь осягнено. Сотки людей слухали як зачаровані, коли помножений голос биття серця наповняв цілий будинок немов тупання якогось страшного великана, а переходячі з надвору люде спинялися, дивуючись, чи се не стріляють десь в далечині гармати.

ЖНИВА СМЕРТИ.

По американським статистичним даним від 1914—1927 р. на світі загинуло: 5 міл. людей від голоду, 40 міл. від заразливих хворіб, 2 міл. вбито в часі землетрусів.

На війні вбито 9 міл., в революційній бортьбі — 6 міл., і ранено в часі світової війни і революційної боротьби 140 міліонів.

НОВА УКРАЇНСЬКА МОВА.

Як виглядає тепер українська мова на Україні в большевицьких видавництвах, можуть виробити собі цікаві погляд зі слідуючого уривку, який беремо буквально зі статті з часопису „Народній Учитель", що виходить в самім Харкові:

„Треба знати, що, не зважаючи на ті пільги, які НКО дав при прийомі без іспитів, всеж таки до педтехнікумів вступили ті, що не мали змоги по своїй підготовці вступити до спеціяльного ВУЗ'у, а через те педтехнікум є для них переходним до иншого ВУЗ'у. Є значний відсоток і таких, які профшколи не закінчили з ріжних причин і перейшли до педтехнікумів. А коли і є бажання у профшкольця бути вчителем, то він має рацію вступити до ІНО на факпрофос, тільки не на соцвих, де становище аналогічне що і в педтехнікумах".

Перестορога! — Читаючи се, вважайте, щоби де близько не було собаки, бо може сказитися!

ЯК ЧОЛОВІК ДІСТАВСЯ ДО ШПИТАЛЮ.

В незвичайний спосіб дістався до шпиталю загально відомий у Вінніпеґу Теодор Федик, автор „Пісень про Канаду і Австрію". Переходячи в 9-тій год. рано 2. травня перехрестя вулиць Принсес і Віллям, попав він під колеса автомобіля. Прийшовши до себе, побачив себе в Ґенеральнім Шпитали, де допитувано його, хто він є. Показується, що автомобіліст, який його потовк, мав на стільки притомности ума, що вхопив зараз потовченого, підвіз до шпиталю, там скинув, як сніп, а зараз відїхав назад, нікому нічого не говорячи. Ніхто навіть не вспів завважити числа автомобіля. Всі пошукування за хитрим автомобілістом не довели до нічого.

БЕЗРОБІТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

По офіціяльному звідомленню з 41 державних „бірж праці" число безробітних на Радянській Україні зросло на 70,000 в порівнанню до минулого року. Особливо замітно зросло безробіття в Одесі, Житомирі та Маріюмполі. Супроти жахливого економічного стану Радянської України уряд безсилий працю для безробітних найти. Положення рятується в теперішний мент грошевими допомогами, які одержує дотепер 90 тисяч безробітних, пересічно 10—15 карб. у місяць. Нереєстрованих сільських безробітних, рільних робітників і т. д. нараховується тепер на Радянській Україні вже поверх 1 міліона.

ЗНОВУ КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ.

В Карвіні біля Моравської Остави прийшло 16 травня до жахливої катастрофи в копальні „Варвара". Завалена шахта присипала 12 гірників, зпоміж яких до вечора відкопано 7 трупів та 1 важко раненого.

ПРИСУД ЗА СКРИТОВБИВСТВО.

Яким Бучма, 28-літний робітник з Куличкова, якого зловив гайовий Степан Зєльонка, як він рубав дерево в лісі, застрілив гайового двома стрілами з кріса. Після заарештовання, в часі транспорту до Львова, Бучма втік зі стації Кристинопіль. Його зловили по кількох місяцях і поставили перед судом присяглих у Львові, який засудив його цими днями на 5 років важкої тюрми.

ТРАҐЕДІЯ СЕЛЯНИНА И ПРИСУД СМЕРТИ.

Перед львівським окружним судом розігралася 10. і 11. травня ц. р. остання дія жахливої траґедії, якої підкладом проклін мішаного подружжа Українця з Полькою. Нестор Коваль, 29-літний господар з Пикулович, коло Львова, взяв собі ще в 1911 р. ворога в хату, бо одружився з Полькою, Марією Дидою з Прус. Прийшли роки 1918 і 1919 і дальше ціла низка гірких днів українського селянина. Почалися між ними сварки на релігійному та національному підкладі, бо ні „караімських" свят, ні „караімських" почувань не признавала жінка-Полька, підбехтувана до того ще й братом Бартоломеєм. Кілька разів проганяв Коваль жінку, але та все вертала, годилася й знову повставало нове пекло дома. Врешті прийшло до траґедії. Розпука й почування зломаного родинного життя відібрали Ковалеві рівновагу душі. Дня 18. липня 1926 р. Марія Коваль, побувавши знову у свойого брата, зійшлася з чоловіком. Прийшло, як звичайно, до сварки. У висліді найдено трупа Марії Коваль на луці біля Полтви.

Нестор Коваль відповідав минулого місяця перед судом за злочин звичайного вбивства. Сидів на лаві обвинувачених зломаний душею й тілом, з свідомостю зруйнованого молодого життя за собою, безвиглядним завтра — перед собою. Присяжні судді та трибунал прислухувалися два дні до траґедії душі українського селянина. Два довгих, як вік, дні. І присудили: **На кару смерти через повішення.**

Оборона внесла відклик.

ЯК ПОЛЬСЬКИЙ КОМІСАР ПОЛІЦІЇ ЛОВИВ ФАЛЬШИВНИКІВ ГРОШЕЙ.

В Кракові арештовано комісара поліції Шварца за фальшування польських банкнотів. Шварц походить зі Львова; через якийсь час був урядником поліції у Вашаві. Перевезли його до Варшави. Варшавська преса пише, що Шварц був членом банди фальшивників ще за свойого урядування як заступник управителя політичної поліції у Варшаві і хоча комісари Курнатовскі і Зонненберґ знали про те, то не зробили в тій справі ні кроку.

Найцікавіще в тій цілій історії те, що Шварц взяв від міністерства скарбу і Банку Польського 6000 золотих на викриття банди фальшивників, якої членом був сам.

Шварца перевезено тепер до Львова, де відбудеться розправа.

СОВІТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД ПОЛЬЩІ САТИСФАКЦІЇ

ХОДИТЬ ІМ О ЗНИЩЕННЄ ПРОТИСОВІТСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ, ЩО МАЮТЬ СВІЙ ОСІДОК В ПОЛЬЩІ.

МОСКВА, 12. червня. — Заступник комісаря для справ закордонних Літвінов у відповіди на польську ноту, в якій Польща висказує свій жаль з приводу вбийства совітського посла Войкова, подає, що Радянський Союз не буде задоволений сатисфакцією на словах, а домагається острого покарання виновника атентату, а кромі сего дальших доходжень над висліджениєм других подібних до атентатчика осіб і орґанізацій. Літвінов домагається, щоби при протоколах та слідстві був допущений рівнож представник совітського уряду. Всі особи, запідозрені о активні виступи проти Радянського Союза, повинні бути видалені з Польщі.

Часописи доносять, що Варшава була спочатку перестрашена атентатом та його наслідками, але тепер пишуть вже польські часописи дещо холодніше і підносять, що на молодіж не накладають тут кари смерти. Це вже виразне зазначенне, що вбийник Войкова може числити на те, що його помине кара смерти.

ВБИВАЮТЬ КОМУНІСТІВ.

ЗАБИТО ВИСОКОГО УРЯДОВЦЯ В СУСІДСТВІ МОСКВИ.

РИҐА, 12. червня. — Урядово подають, що виконано новий протисовітський терористичний акт, який одначе є тільки продовженнєм численних подібних нападів, які особливо зросли в послідних часах.

Ото на стації Біца біля Москви забито визначного комуніста Турова. Убийника досі ще не знайдено. До комуністичкої партії належав Туров від 1913 року і був головою торговельної місії в Берліні.

ДР. КУ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВИСИЛКИ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСК.

КАЖЕ, ЩО ТАКА ВИСИЛКА НЕ ВІДПОВІДАЄ ДУХОВИ ВАШИНҐТОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ПЕКИН, 12. червня. — Заграничний міністер др. Веллинґтон Ку вніс формальний протест проти висилки американських війск до Тієнтсин. Він каже, що нема потреби висилати тамтуди війска, бо Північний Китай спокійний. Такий акт не відповідає тому, мирному духови, який панував на Вашинґтонській конференції.

ҐИЛБЕРТ КРИТИКУЄ НІМЕЦЬКИЙ БУДЖЕТ.

БОЇТЬСЯ ЗАХИТАННЯ ВАЛЮТИ І ПОБІЛЬШЕНИХ ВИДАТКІВ

БЕРЛІН, 12. червня. — Репараційний аґент С. Паркер Ґилберт проголосив звіт зі своєї діяльности за перших чотири роки. Звіт дуже обширний, бо обнимає 131 друкованих сторін.

Ґилберт зазначує, що плян Доса може бути в цілости виконаний, коли Німеччина буде поступати після вимог як найбільшої економії. Того одначе не можна сказати про теперішний німецький буджет, який перетяжений великанськими побільшеними видатками. Той буджет ґотов захитати здорову основу німецьких фінансів, хиба що податки будуть знова піднесені.

Ґилберт зазначує, що в пляні Доса вказані шляхи, якими повинна йти Німеччина, коли схоче виповнити свої зобовязання. А виповненне лежить чейже в інтересі всіх заінтересованих, а тим самим і в інтересі самої Німеччини. До сего часу панувало в Німеччині повне зрозуміннє цего і Ґилберт думає, що так будуть розвиватися справи й надалі. Тому треба негайно звернути увагу на буджет і довести його до рівноваги, бо в сегорічнім буджеті перший раз розходи перевисшають доходи.

Того року має Німеччина заплатити титулом репарацій 1,500,000,000 марок, а досі заплачено 983,895,000 марок. Ґилберт певний, що сегорічна рата буде цілковито сплачена без всяких труднощів, бо ті зростуть доперва з пятим роком, коли рата буде в великій мірі збільшена. В своїй касі має Ґилберт ґотівку на 151,000,000 марок в золоті.

ЧЕЙМБЕРЛИН ПОВЕРНЕ ДО АМЕРИКИ ЛІТАКОМ.

БЕРЛІН, 12. червня. — З телеґрами, яку вислали Чеймберлин і Левин до Бирда, виходить, що оба летуни рішилися вертати до Америки на літаках. Близші подробиці що до повороту ще не відомі. Оба виїхали тепер до Бремен, щоби стрінути свої жінки, які приїдуть з Америки. Опісля обїдуть деякі европейські міста. Будуть по всякій правдоподібности у Відні, Празі і Римі, але запрошують їх рівнож і до Москви.

МУССОЛІНІ НА ЖНИВАХ.

ВІДПОЧИВАЄ ПРИ РОБОТІ НА СВОЇЙ ФАРМІ.

РИМ, 12. червня. — Цілком несподівано і без всякого заповідження виїхав італійський диктатор з Риму на свою фарму Карпена, щоби працювати зі своїми робітниками на жнивах. Ходить йому головно о те, щоби побачити на власні очі висліди з дослідів над пшеницею. На своїй фармі засіяв він яких 140 родів ріжного збіжа для дослідів, яке з них найкраще надається під управу в Італії.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БАТЬКО Й СИН

Сими днями ціла Америка не буде відай про нічого стільки думати, що про Линдберга. На його привитанне збирається політична столиця Вашингтон і економічна столиця Ню Йорк. Його витати будуть усюди, де він тільки зявиться. На його честь повівають прапори, виголошують промови, мобілізують урядників, шкільну дітвору, армію, фльоту, ціле громадянство. Мало не в кождім вікні кождої крамниці стоїть образець Линдберга, з написю: „Наш Герой".

Так Америка витає людину, яка перша доконала того, що ще так недавно видавалося неможливим. І не можна сьому дивуватися, що вона переходить у привітах у таку екстазу. Кождий край і кождий нарід тративби память, колиби він мав щасте видати зі себе такого чоловіка.

Не тільки Америка, але й просто цілий світ дивується молодому чоловікови, який доконав неймовірного безперервного перелету понад океан. На се треба справдішньої погорди для смерти. Та коли світ величає живого героя, не від речі відай булоби згадати, що його батько теж відзначався немалою відвагою. Він був конґресменом з Микесоти від 1907. року. В конґресі відзначився він головно в часи, коли Америка приступила до війни. Тоді він заявився виразно проти вмішування Америки в европейську війну, хоча він знав, що за се проти нього повстане американська суспільність з усіми впливами, з пресою, грошевою силою, з урядом. Страшні цькування сипалися на конґресмена Линдберґа за те, що він, будучи конґресменом, сказав те, в що вірив. Лляли на нього найогиднійші помиї якраз ті, які до війни голосили такі самі миролюбні погляди, але в рішаючу хвилю не мали відваги за них потерпіти. Так платив він за свою горожанську відвагу.

Читаючи нині про великий подвиг капітана Линдберґа, який засвідчує його кольосальній фізичній відвазі, не можна не подумати, що основи сеї відваги були покладені в його вихованню. Читаючи про захованнє конґресмена Линдберґа в час війни, про його мужний виступ зі своїми поглядами, хоча за се громадянство на ньому строго мстилося, ми можемо зрозуміти характер його сина, який не збоявся смерти від природи, але своє життє важив на добутте нового здобутку для людства. Коли ми бачимо, як капітан Линдберґ не дається здеморалізувати серед оплесків світа, але далі остається простим і невибагливим чоловіком, то знова можемо в ньому бачити його батька, якого громадянство теж не могло здеморалізувати та підхлібствами й похвалами відвернути від проповідування того, в що він щиро вірив у своїм серци.

Др. Кирило Трильовський.

„ДУМА ПРО МАЛЕДИКТА ПЛОСКОЛОБА"

(Поясненнє).

Отже начинається нарада, і князь **Плосколоб** представляє погану ситуацію, яка для „буйтурів" виходить через напади не-„Другів" і не-„Правд" на них.

Вони звуть їх вузкоглядами, поругають їх перед цілим світом та критикують, закидуючи їм користилюбну господарку народними грішми.

А ще до того ті не-„Други" та не-„Правди" зневажають „слова нашого язика", що в очах „твердих" патріотів було дуже великим гріхом.

Зачинається врешті дискусія над сим, як злу запобічи, щоби не сталися ще страшнійші річи.

Отже **Наум Безумович** радить відповідно до напряму, який заступає — видати требник маленькоформатний,

„бо скоро в требнику хлоп ся затопить, то вже ся го ніяка наука не вхопить".

Є се погляд, вложений Франком о. Наумовичеви в уста, але є се таки погляд самого Франка.

Ми однак доти не добудемо самостійної і соборної України, доки в кождій українській родині на столі не буде лежати „Кобзар" Шевченка! Є се правда свята і велика, хто отже ширить „Кобзаря" — той будує нашу державність; хто його купить — той доложить одну цеґлу більше до будівлі Всеукраїнського Національного Храму.

В дальшій дискусії на „буйтурській" нараді жалується **Міх Ковальський** на упослідженне „русского язика" на почті та в судах, та що „хлопські ґрунти польським язиком ліцитують".

Як бачимо, то тут молодий Франко трохи пересолив. Він стояв тоді головно за суспільні реформи та за правдиву, нефальшиву просвіту, то й не диво, що націоналістичні фрази були йому осоружні.

Митро Політа докинув ще від себе слово і відповідно до свого уряду зажадав, щоби на всіх почтових картках та всіх судових вироках був поміщений ще і знак богоносного хреста.

Та „чесним Рутенцям-обскурентам" сего всього було замало, бож ішло о се, щоби тих „недоварених студентів", що „превратні ідеї по краю сіють" та „заслужених мужів чіпають", відповідно укарати.

Отже **Наум Безумович** вніс, щоби їх покликати перед рутенський суд та накрутити їм вуха, але **о. Холява** уважав се за занадто малу кару. З них треба публично злого духа ізгнати, кождому на ринку по три коновці води на голову вилляти та відтак на поруганіє язиком предати, себ-то виставити на публичне посміховище.

Таке внесенне припало Рутенцям до смаку і тому Плосколоб вислав своїх вірних слуґребят, щоби чимскорше не-„Другів" половили і привели перед рутенський суд.

А докищо Рутенці прикотили до „Народного Двору" півбочок пива, а попиваючи, вели дальше дискусію про пекучу для них справу не-„Другів". **Митро-Політа** вніс навіть, щоби їх, коли не покаються, віддати понтійському Пилатови на пропятіє.

Однак Рутенці висміяли внесковдавця, бож він хиба в похміллю забув, що тепер вже є инший намісник (Ґолуховскі) а не Пилат.

Аж тут нарешті не коні злупотіли — то плосколобові слуги надлетіли — побиті, покровавлені та понівечені не-„Другами".

І розпочалася знову нарада над тим, що далі робити. Буйтури сваряться з собою а о. Холява вніс навіть, щоби проти не-„Другів" оголосити хрестовий похід.

Але Плосколоб попав остаточно на иншу ґеніяльну думку: він, ляснувши себе по чолі долонею та назвавши себе дураком та ґаламаґою, сказав ось що:

„Хоть я капустяний князь і маю капустяну громаду,
„А таки дам тим не-„Другам" раду.
„Не тре ні хрестів, ні походів, не тре їх вганяти в амбіцію,
„А по просту: **донести на них у поліцію!"**

Ось до такого додумалися нарешті рутенські „Буй-Тури" — богатирі! Франко на кінци своєї „Думи" каже, що та ціла нарада йому лише снилася, що однак, коли збудився — побачив перед собою кацапське **„Слово"**, в котрім була власне поміщена денунціяція на нього і на товаришів.

Денунціяція — **мабуть вже по виданню „Думи"** — принесла пожаданий святоюрцями наслідок:

Франка арештовано 12. червня 1877 р., а розправа відбулася доперва в днях 14. до 21. січня **1878.** Його засуджено на шість неділь арешту і він доперва 5. марта 1878 р. вийшов на волю.

Траґічне положенне Франка проявилося в тім, що він, не хотячи ждати на касаційну розправу у Відни та сидіти за той час далі в тюрмі — приняв вирок і кару віденців. А преці не було виключеним, що у Відни могли його цілком звільнити.

Міг його вправді львівський суд полишити за той час на вільній стопі, але суд був би певно сего не зробив, заслонюючись можливостю утечі обвиненого!

Та найбільша траґедія в життю Франка полягала у тім, що в наслідок того засуду він мусів розійтися зі своєю любкою, Ольгою Рошкевичівною, котрої батько — священик, завзятий москвофіл не хотів тепер про такого „кримінальника" нічого й чути! Річ ясна, що й посади учителя ґімназійного — був би тепер вже не дістав.

Така сама траґедія спіткала **12** літ пізнійше другого студента фільозофії Евгена Козакевича. Він був бібліотекарем „Академічного Брацтва", а поліція, робивши ревізію в бібліотеці того товариства, довідалась із записок, що він пожичив одному товаришеви книжку „Хиба ревуть воли, як ясла повні", що її видав Драгоманів в Женеві, а галицька прокураторія без найменшої причини — зконфіскувала.

Козакевича засуджено за се на заплату **пять золотих** кари; но — але він зістав через се „політично **скомпромітований"** отже посади учительської дістати вже не міг!

Він мусів отже розійтися зі своєю горячо любленою нареченою і лишився й доси безженним. В пізнійших роках він таки посаду дістав, але за той час — дівчина давно вже вийшла за другого.

—o—

„Дума про Маледикта Плосколоба" — се надзвичайно важний літературно-історичний документ. Поминувши вже се, що вона є найкращим зразком віршованої української сатири — вона відбиває мов в зеркалі погляди і настрої, які панували у висших, святоюрських сферах галицької Рутенії рівно перед пів століттєм.

Може бути, що в пятьдесятих роках мин. століття по знищенню революції, коли на всіх язиках всьо мовчало — відограли святоюрці і якусь додатню ролю. Але з роками стала святоюрська гора лише величерною камінюкою, лежачою на грудях нашого народа та спиняючою його рухи в напрямі до кращого життя і просвіти.

Хтож як не святоюрський святець, кузин Митра Політи — новий митрополит **Сильвестер Сембратович** спротивився в р. 1894 іменованню Франка професором Львівського Університету?! Яку то страшну шкоду потерпіла через се українська наука та література!

Правда — на тім „собранію", описанім в „Думі" — були крім святоюрців і Плосколоба мабуть еще і якісь другі світські кацапи. Але кацапство в Галичині майже вповні упало — коли св. Юр грає далі свою нищачу та українську суспільність розслоюючу ролю. Чиж не від цього вийшло **введенне целібату,** тої інституції, мов виразно обчисленої на ширенне деморалізації?

А чи той преславний „конкордат", заключений особисто з Римом нашим приятелем б. мін. Стасьом Ґрабським — чи той „конкордат" міг бути заключений без запитання і згоди св. Юра?

Не робіть собі, Браття Американці, ніяких ілюзій щодо зміни епископа!

Коли й прийде инший, то хиба лиш хитрійший! Він все буде слугою св. Юра, так як св. Юр є слугою Риму, а Рим вірним спільником Польщі. Рим лише і продумує день і ніч над сим, як би то захопити нові землі східної Европи під власну експльоатацію. А Польща — се знаменита база для римських военних операцій, вимірених передовсім проти Великої України.

У Відни, в маю 1927 р.

ДЛЯ КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА 1928 РІК.

Проситься українських лікарів, дентистів, адвокатів, учителів, бизнесменів, як купців, ріел-естейтменів, контракторів, та інших **професіоналістів і підприємців** в усіх містах Злучених Держав, подати свої адреси для поміщення в календарі У. Н. Союза на 1928 рік.

Також просимо подати, де є і як називаються українські **банки, будівляно - позичкові спілки, кооперативи, Народні Доми** й інші підприємства.

Також, де є **українсько-американські школи з правом прилюдности.**

І вкінці усі українські **культурні товариства й інституції** (як музичні школи, хори, театри) і **громадські установи** (клюби, товариства).

Просимо поспішитися з присилкою. Реченець до 30-го мая с. р.

Се в інтересі кождого громадянина і всіх українських установ в Америці, бо імена й адреси будуть подані поазбучно і будуть в руках 20,000 членів У. Н. Союза через цілий рік. Адресувати:

„SVOBODA"
Box 346
JERSEY CITY, N. J.
Видавництво У. Н. Союза.

В. Будзиновський.

ПЯТЕ КОЛЕСО.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.

(25)

— Я вже скрізь бував, — відповів. — Але не тямлю, щоби коли зійшовся з таким, як ти, або як твій товариш. Як ми навідувалися до вас, то ви оба мабуть все сиділи безпечно за якимись грубими мурами, наїженими гарматою. Такі гнізда ми звичайно оминаємо, щоби не поломити собі зубів. Шкодуємо їх. Нам досить того, що захопимо в безборонних селах і в неукріплених містах.

— То дуже добре, що ти нас ще не бачив. Як би ти був побачив нас таки на нашім сміттю, то й ми тебе були би побачили. Тоді ти безпечно був би на тім нашім сміттю лишився застрілений, або зарубаний. Се одно. Друге, — міщанин додав пошепки, — як би тебе тоді таки що було спасло, то ти тепер знав би, хто такий я, або хто мій товариш, а се було би нам не понутру. Але як би ти тепер вгадав, хто ми, то... мовчи, язичку! Не розказуй нікому, які гості поїхали до бея, бо... мабуть сам знаєш, що за довгий язик бей любить...

— Закласти мотуз на шию, — Татарин сам доповів сміючися. Коли ви такі обережні, то ви до нашого бея мабуть також з якимсь таким ділом, за яке ваша річ посполита, як би провідала, поблагословила би вас не конопним мотузом, але палем...

— Не будь такий догадливий! Пішли гінця і дай нам конвой. Гінець нехай зараз вертає, бо як бея нема дома, то до самого Перекопу не поїдемо зараз. Очивидно, як бея нема, то гінець нехай тої монети нікому не показує і нікому не каже, чого приїздив. Монету віддасть мені назад. Гінця будемо дожидати дві верстви перед Перекопом.

— Як бея нема, то вже цілком до него не поїдете? Вернете назад на Запороже?

— Поїдемо, але аж вчуємо, що бей вже назад дома. Як він буде дома, то ми оба поїдемо до него. Ті два Запорожці, котрих возьмемо з собою на той бік, вернуть зпід Перекопу назад на Запороже, бо до самого Перекопу з нами не поїдуть.

— Без дозволу бея я їх не пущу назад.

— Знаю. Отже твій гінець нехай привезе з собою дозвіл бея.

— А як бей не дасть?

— То лишаться у тебе.

Татари перевезли на той бік обох міщан і двох Запорожців. По хвили на Перекоп почвалав гінець. За ним, але вже поволійше, потягли міщани з обома Запорожцями. Проводили їх два Татари, придані їм отаманом сторожі перевозу. Не доїзджаючи до Перекопу, ціле товариство задержалося. Всі позіскакували з коний і посідали, та полягали на мураву, щоби дожидати повороту гінця. Не довго ждали. Гінець надіхав, скорше, як вони надіялися. Дивувалися, що він вже назад. Коли побачили, що він на иншім кони, та що кінь сильно робить боками, догадалися, що бей дав йому свіжого коня і приказав скоро гнати. Значить, бей квапив.

— Бей дома? — спитав гінця старший міщанин.

— Дома, — гінець відповів — зразу дуже втішився, коли побачив ту монету, але потому насупив брови. Не знаю, як вас прийме, бо його мабуть не дуже втішила вість, що до него їдуть польські гості.

— Ти йому сказав, що ми Ляхи?

— Я не казав. Мабуть та ваша монета сказала йому.

— Гадаєш, що не дуже гостинно прийме нас? Може ліпше було би, як би ми вернули?

— Як вас прийме, того не скажу. Їхати мусите до него.

— Хто нас присилує? Схочемо, то підемо. Не схочемо, то вернемо.

— Без дозволу бея отаман перевозу не пропустить тебе назад. Ні тебе, ні твого товариша. Я везу приказ, щоби пустив тільки тих двох Запорожців. Ти і твій товариш мусите лишитися по сім боці аж до нового приказу бея.

— Отже ти беєви не сказав, що ми Ляхи?

— Я сказав йому те, що знав. Що ви оба прийшли зза Дніпра, та що ваші одяги подобають на одяги людий в королівських містах. Може того й він думає, що ви Ляхи.

— То ваш бей такий ворог Ляхів, що не витає їх словами „гість в дім, Аллах в дім"?

— Бей любить Ляхів таксамо, як Ляхи його. Всеж таки Лях Ляхом, а гість гостем. Хоч би був йому не знати як осоружний, прийме його. І вас прийме так, як звик приймати кождого гостя. Хиба би показалося, що ви фарбовані лиси. Не хотів би я бути у вашій шкірі, коли би показалося, що ви такі гості, як той, що оноді гостював у бея. Хоч то був гість, ще й шляхтич з ваших сторін, бей відіслав його до Бахчисараю, де хан приказав вбити його на паль. То був польський шпіон, котрий підглядав укріплення Криму. Мабуть знав забогато і був для нас дуже небезпечний, коли хан не хотів пустити його за окупом. А давав богато. Був помічником другого шпіона, якогось інжиніра, але той інжинір втік.

Коли гінець розказував, від Перекопу надіхав відділ татарських уланів. Минув товариство, біля него не задержуючися. Будь то би цілком на него не звертаючи уваги, почвалав далі. Аж які дві тисячі кроків далі улани завернули коні. Розсипалися в довгу каблуковату лінію поперек дороги і придорожного степу, та стояли так лицем до Перекопу, очивидно й цілого нашого товариства.

— Бачу, що твоя монета беєви не дуже заімпонувала, коли взяв нас під варту — молодий міщанин промовив до старшого. — Бо ті улани прислані хиба тільки на те, щоби загородити нам дорогу назад. Може він вже змінив свою політику?

— Побачимо! — старший міщанин відповів.

— Чи що переказати отаманови при перевозі? — спитав гінець.

— Лише тільки, щоби перевіз на той бік Дніпра обох Запорожців і пустив їх. На се маєш дозвіл бея.

Запорожці відіхали з татарським гінцем, оба міщани сіли на коні і поїхали на Перекоп. Два Татари від дніпрової сторожі їхали кількадесять кроків за ними. Коли вони рушили, рушив також вперед ланцух уланів.

— Мені не подобається се, що той гінець сказав про бея. Також не по нутру мені і сей почетний конвой, — замітив молодший міщанин. Може він справді микитить?

— Як микитить, то не в користь Польщі, бо польського шпіона видав на паль. Нам нічого боятися. Впрочім я не зараз виїду з тим, з чим до него вибрався. Як знюхаю письмоносом, що небезпечно, подам йому яку иншу причину нашого приїзду.

— Чого би він брав нас під варту, коли знає, що до него їде його особистий приятель?

— Я собі міркую, що то або обережність приказана ханом, або хитрість самого Тугая. Ті обережности нікому й подумати не позволять, що то особисті приятелі їдуть до бея; такі, що з ним проти когось третого накладають. Не виключене, що таким способом бей хоче сипнути піском в очи польських шпіґонів, які тут безперечно нишпорять.

Коли їздці наблизилися до Перекопу, ті два Татари, що конвоювали міщан, пустилися чвалом вперед.

— Вони випередили нас, мабуть на те, щоби бея звістити про наш приїзд. Зараз покажеться, як бей прийме нас — промовив молодший міщанин. — Як на зустріч не виїде хтось, то принятте буде холодне.

— Я думаю, що навпаки, — відповів старший. — Як хтось виїде, чи вийде до нас, то хиба сказати нам, щоби ми до самого бея не заїздили, але загостили до якого заїзду.

Ніхто не виїхав зустрічати їх. Ніхто й уваги не звертав на них, бо в тім часі українські та польські купці не були невидальщиною в Перекопі і взагалі в цілім Криму. Вони приїздили і відїздили. Деякі довший час, або й постійно сиділи там. На наших їздців тим менше звертали увагу, бо вони їхали супокійно, певно і не роззираючися цікаво, як то звичайно роблять такі, що в Перекопі перший раз в життю. Їхали так, неначеб вони були постійними мешканцями Перекопу. Таксамо супокійно вїхали в відчинені ворота беєвого двора. Ворота зараз за ними зачинилися.

— Схочете насамперед покріпитися, чи вам потрібнійша купіль? — спитав слуга, що гостий дожидав перед входом до хати, зігнувшися перед гістьми в каблук. — Чи може ви зараз хочете з беєм балакати?

— Насамперед викупаємося, — відповів старший гість. — Наші коні примістіть в стайни, бо може ми не зараз відідемо.

Два конюхи, що вже стояли коло коний дожидаючи приказів, вхопили коні і повели до стайні. Слуга повів гостий до купелі. Сполокавши з себе піт і порох, гості пішли до гостинної, де бей вже дожидав їх, показуючи на мягкі попід стінами порозстелювані і коврами накриті подушки. Ледви посідали, служба принесла каву в золотих чарках і напхані люльки на довгих цибухах. Коли каву випили і служба позапалювала люльки та вийшла, бей спитав:

— Що тепер у вас чувати і що вас принесло до мене з такими обережностями?

— Доброго у нас вже давно нічого не чувати, — відповів старший гість. — На добрі новини що лиш заноситься. Очивидно, як який чорт знов не попсує. Ми саме того приїхали, щоби з тобою побалакати про се, на що заноситься. Але то таке діло, що замало сказати пару слів, ще й не видихавшися по такій далекій дорозі в кульбаці. Також не знаю, чи в тій світлици безпечно балакати таке. Треба би стінам позатулювати уха, щоби не чули. Тепер така пора, що скрізь може бути польський шпіон.

— Нишпорить їх у нас чимало, але ми виловлюємо їх. Одного, що закрався був до мене як гість, оноді в Бахчисараю вбили на паль. То той, перед котрим перестеріг мене твій гінець. Спасибі тобі за ту пересторогу. Через тих шпіонів я й з вами був такий обережний. Ту монету міг від тебе хто вкрасти. Не вкрав, то шпіони, бачучи тебе, що вїздиш до мене з моїм конвоєм, вгадали би, що ти не звичайний купець. Того й я обвів кордоном уланів твою дорогу до Перекопу, щоби як найменше людий бачило тебе в дорозі сюди. Того й при вїзді до Перекопу покинули вас ті два, що привели вас від дніпрового перевозу.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СЛОВО ДО ДЕЛЕҐАТІВ КОНҐРЕСУ.

В теперішну пору я постановив сказати отсих моїх пару слів до громадян і делеґатів українського церковного конґресу. Пора якраз тепер на те найкраще надається, бо як видно зі заховання громад, громади призабули за те, що вони говорили на конґресі, забули на ухвали сього конґресу, які вони одноголосно приняли та виповнити зобовязалися.

Власне тепер стає пекучим питаннє майна церковного. До кого має належати церковний маєток, сі церкви, які ми будували, сі доми для священиків, на які ми давали свою кервавицю, та цвинтарі, на які ми з послідного стягалися? До кого має належати се все добро? Чи має над нашим маєтком правити Рим чи Варшава, та їх висланники? Чи ми маємо складати тільки на все те добро, а правити ним мають другі, а ми тільки з боку приглядатися, як нашою кервавицею правлять? Чи ми не маємо далі робити направки церков, далі оплачувати ґаз і світло і покриваннє дахів на приходських домах, та платити текси від цвинтарів, а ми не маємо мати найменшого голосу, як мається тим ґаздувати? Хибаж то ми маємо платити, платити й платити, а про заряд маєтку й писнути не маємо?

Певно, що кождий читач скаже: Ні! Може й три рази крикже: Ні! Та що з того, що він крикне? Що зробить він, аби було по його волі, а не по волі тих, які хочуть, аби ми тільки платили, але ніякого голосу в тому не мали? Ми ухвалили на конґресі постанови, що маємо зараз взятися до перебрання маєтків під заряд народа, але де ми се виконали? Щось не богато громад бачу, щоби се зробили, що самі признали за конечно потрібне.

Кажуть нам наші вороги, що ми темні та що через те нема що з нашими домаганнями рахуватися. Як ми будемо далі так поступати, ставити собі прикази, але власних приказів не сповняти, то певно, що нам буде така погорда наших ворогів слушно належатися. Не вистарчить кричати: Проч з конкордатом, проч з целібатом. Треба щось зробити, щоби від нас забралися й конкордатники й целібатники.

Л. Гарматюк.

—o—

ЧИ СЕ НЕ КУЛЬТУРА?

Сент-луський католицький парох виголосив до шкільної дітвори на концерті в день його іменин горячу промову, на закінченнє котрої втяв таке:

„Чилдрен, иф енібаді аск ю ват нешенеліті ю ар, донт тел дем ю ар русіян, донт тел дем ю ар американс. Тел дем ю ар кетолик".

Сент-луйський парохіянин.

—o—

МИ СИРОТИНЕЦЬ ПОПЕРЛИ, АЛЕ ЩЕ НЕ ТАК ЯК СЛІД.

Кільканайцять місяців тому назад взялися члени Українського Народного Союза до щирої праці коло здвигнення Сиротинця й Захисту для старців сеї інституції, якої потребу тепер дається нам найбільше на іміґрації відчувати. Поплили жертви, і за кілька місяців ми зложили досить поважну суму гроша.

Сума була поважна, аби зазначити, що ми розуміємо вагу діла та що ми хочемо справою поважно занятися. Але се ще не така поважна сума, щоби діло справді починати. А власне сього нам тепер треба. Ми вже доказали, що розуміємо потребу Сиротинця, а тепер ще нам треба зробити стільки для Сиротинця, щоби його справді можна почати ставити.

Для сього потреба троха більше праці й жертв, як ми досі складали. Ми зробили вже досить, але нам треба ще більше. Ми давали досі так, що на кождого члена випадає по 1 долярови, а на відділову касу по яких 25 долярів. Сего ще за мало на починаннє діла. Треба нам працювати так, аби члени давали по більше як по долярови, а з відділів щоби тільки найменчі остали зі жертвою в сумі 25 долярів.

Се ми можемо зробити без великого напруження. Прецінь кождого з нас стати на більшу жертву як на 1 доляра на таку благородну ціль як Сиротинець за Захист.

Відай відділи повинні тепер більше сею справою занятися, бо члени не можуть без відділу справи рушити. Треба справу все порушувати на всіх відділових мітінґах, а се певно принесе користь.

Далі треба видати заклик до українських бизнесменів. Кождий український бизнесмен повинен радо взяти участь у сій орґанізаційній роботі. Бизнесмен має звичайно більше хисту в орґанізації та збиранню гроша, і їх поміч булаби дуже корисна. Як бизнесмен дасть жертву на такий дім, то тим самим він дасться пізнати краще серед нашого громадянства. Се добре для нас і для його бизнесу. Сиротинець і Захист У. Н. Союза колись запише такого чоловіка золотими буквами в сиротинській книжці.

Добре булоби, аби комітет виробив відповідні пушки (баксочки) та розіслав по відділах, як се було на Український День. (Се вже комітет і робить. — Прим. Ред.).

Тільки, щоби з тими баксами не ходили колектувати по стрітах без відповідного дозволу. В бизнесах та на мітінґах однак можна збирати жертви без такого перміту. Можна таку баксу помістити в Народнім Домі, і там вона певно принесе нам гарний зиск для Сиротинця.

Отсих кілька думок я хотів подати, Шановні Союзовці, як свої пляни до скріплення кампанії за будовою Сиротинця й Захисту при У. Н. Союзі. Сими думками я хотів причинитися до великого діла. Другі певно найдуть другі пляни, певно теж добрі. Плянувати нам треба, але й виконувати пляни нам треба. Без виконування своїх плянів ми будемо стояти на місци. Якжеж виконаємо й малі пляни, то більше зробимо, як плянуючи богато, а не виконуючи.

Дмитро Яремко,
Канзас Сіті, Канз.

НОВИЙ ЛІК ПРОТИ МАЛЯРІЇ.

Малярія то недуга, що в деяких краях поширює по нинішний день страшне спустошення. Деякі вчені твердять, що малярія прискорила упадок старинної Греції і Риму. Найбільше уживають проти малярії хініни, але не кождий орґанізм реаґує на цей лік як слід. Німецькі часописи повідомляють, що німецькі хеміки винайшли новий препарат, який назвали „плязмохіном". Лік той далеко успішнійший, ділає безпосередно на бактерії малярії, ослаблює їх так сильно, що людський орґанізм може вже їх знищити зовсім. Як приготовляється цей лік, німецькі хеміки держать це у тайні. Є чутки, що Німеччина, розуміючи вагу винаходу, бажає дістати в заміну якусь кольонію за виявлення способу приладження того ліку.

Виклади Рентґена не дуже були до вподоби студентам. На однім викладі, коли знову небогато студентів слухало, а богато з них розмовляло собі, Рентґен сказав:

— Колиб ці панове, що розмовляють, робили такий самий галас, як ті, що сплять, то щойно тоді тим панам, які слухають викладу, було би дуже приємно.

С. Маківка.

В ПОЛЬСЬКІМ ЗЕМЕЛЬНІМ УРЯДІ

Почекальня. Брудні стіни разом з димом від цигарок роблять її темною, захмуреною, неначе небо перед дощем. Здовж стін стоять скрипучі лавки. Всі місця на них заняті вщерть інтересантами. Ждуть-піджидають, коли начальство зволить урядування відчинити. Одні поденервовано йорзають на лавках, другі куняють, треті впівголосом розмовляють. По середині кімнати стоїть кривоногий стіл. Тіло його, мов під лижвами, порізано якимсь тупим знаряддям. На столі стоїть немита від народження каламарня. На дні її видніються краплинки посивівшого каламара. Поверх каламара минулорічні утоплениці — мухи красуються бугорками.

Обік каламара трикутником лежить три ручки. Політура на них давно блупана місцями. Кінці обломані, чи може обгризині неспокійним інтересантом. В трикутникові притискач. Голова його похилилася в бік. По кінцях дві величезні пащі. В пащах сторчать шматочки брудної промакатки, що свідчить про колишню здатність притискача до вжитку.

За столом курер. Ґумовий ковнірець та ситцева краватка обгортають його шию. Зза вуха виглядає кінець цигарки. Засмолений смокінґ спускається з крісла. Все це додає йому поваги і діловитости. Він відчуває це. Ні з ким не вдається в зайву балачку і тільки при вході до почекальні нового інтересанта запитує: — До кого? В якій справі? Імя та прізвище?

Потім записує на карточку і відносить, куди слід.

Десята. Дзвінок. Курер зривається з місця і біжить в двері, поверх яких напис: Начальник земського уряду.

За хвилину виходить.

— Прошу пана! — звертається він до якогось дійсно пана, що до того часу читав двацятий раз ріжні оголошення на дверях почекальні. Панок поважно виходить.

— Пане старший!... — Цей пан на годину пізнійше прийшов від мене. Чому він перший? — запитує селянин.

— Так треба! — гостро відповідає курер.

— Так, чи не так, але черга мусить бути, — вмішується молодий Ізраїльтянин.

— Черга не ушкоджена. Пішов пан, а потім і до вас прийде черга — спокійно зазначує курер.

— Що з ним говорити. Думає як пана раніше пропустить, то золоті гори знайде! — сказав хтось з присутних.

— Прошу о спокій! — вже, як начальник, гримнув курер.

— Почекальня трохи стихла. Пройшла година, а пан не виходить. Присутні хвилюються... Все голоснійше та голоснійше розмовляють.

— Що за дідько цей пан!... Пішов тай запропастився. Певно цілу торбу діл має... — мрукає селянин.

— Сидить собі та може про якусь вечеринку оповідає начальству — сміло тарахкотить молода пані.

— Запитайте! — звертається вона до курера.

Курер встає, підходить до дверей, відхиляє їх, а потім каже: — Вже збірається...

За кілька хвилин виходить панок. Після його йде пані, потім підпанки. Одні задержуються довше, другі менше, а час проходить.

— Нарешті черга чотирох селян. Входять.

Пан начальник до них: — В якій справі?

— Клопіт з сервітутом маємо. Наш пан ділить, ділить а віддати нам не може. Три роки тягає нас за ніс, а толку чорт ма. Кілька разів писали умову, та все не так. Ми кажемо одне, а він робить друге. Було вже погодилися. Діло дійшло до поміру, та знова заковика. Дає там, де Макар телят не пас. Договорилися, що лісу дасть та ріллі при наших полях прибавить. Навіть зїхав землемір, але що з того. Почав міряти нібито ліс, а вийшли кущі, де про будівляний матеріял і мови немає. Замісць ріллі при наших полях дає за пять верст болото. Ми до комісара, а він і говорити не хоче. „Погодилися — каже — так значить і ділові кінець. Пишіть скаргу, коли незадоволені". Ми й писати. Написали до вас, потім до Варшави. Відповідь послідувала через півроку. Обіцяли прислати комісію для провірки. Вже 5 місяців з того часу, а комісії нема. Хочемо у вас довідатися, як стоїть наша справа — коротко оповів один з селян.

— Який це маєток буде?

— Козолупи, обдирайлівського повіту, погибайського воєвідства, — разом у двох відповіли селяне.

— Не чув про цю справу. За хвилину прийде відповідний референт, то справу розглянемо, — сказав начальник і подзвонив.

— Що прикажете? — ставши в дверях запитав курер.

— Покличте мені референта Скандибальського.

— В тій хвилині — сказав курер і зник за дверима.

Через хвилин десять увійшов до кабінету і доложив:

Пан Скандибальський вийшов до міста купляти білети до театру.

Його секретарка вийшла до сусідного уряду в поважній справі.

Пан начальник тоді до селян:

— Трудно у нас зі справами. Людей мало: все зменшують та зменшують, а праці все більше та більше. Вийде один — нема ким його заступити. Я тут теж новий... Заступаю покищо начальника. Прийдіть завтра. Справу полагодимо.

— Добре, пане начальнику, відповіли селяне і вийшли.

Потім ходили пару днів, але справа з Варшави ще не вернулась і необхідно було ждати. І ждуть, а пан ліс нищить.

ПАНІ ЙО СОЗУКІ.

—o—

Ціла світова преса цікавиться та пише про Японку, яка спричинила перед двома місяцями фінансову крізу та зміну правительства в Японії. Історія цеї жінки немов з фільму.

В році 1905 переняла вона після смерти мужа заряд малого підприємства, яке провадило торговлю цукром — а з початком цього року розпоряджала маєтком вартости 180 міліонів долярів! Усе це здобула Йо Сузукі власною працею, енрґією й неймовірним торговельним хистом. Цілу торговлю споживчими продуктами змонополізувала в своїх руках і дійшла до такого значіння, що не було на Далекому Сході поважніщого купця, якого діяльність не залежалаб посередньо чи безпосередньо від її диктаторської волі. Прізвище Сузукі повторяв щоденно кожний Японочик, тому що вона установляла ціни на продукти першої потреби, як риж, мука і цукор та рішала просто про матеріяльне положення в своїй батьківщині. Сільське населення, допроваджене до розпуки подорожінням рижу, головної страви Японців, назвало її „сатаною голоду". Почалися демонстрації й одного дня товпа впала до будинку торговельного дому „Сузукі й Спілка" в Токіо, щоби злінчувати зненавиджену властительку. В одязі прислуги удалось тоді пані Сузукі втікти й укритись під прибраним прізвищем на провінції. З своєї конспіративної кватири вона кермувала дальше усіми фінансовими й торговельними трансакціями фірми й побільшувала з дня на день свій маєток.

Ця жажда міліонів допровадила однак Сузукі до руїни. Невдалі грошеві трансакції несли величезні втрати, а на біржі балакано про неминуче банкроцтво. Пані Сузукі була вкінці приневолена звернутись з просьбою допомоги до правительства, тому що її руїна потягала за собою катастрофальний крах у цілій Японії.

Більша частина міністрів була за піддержкою пані Сузукі — однак мікадо Гіро Іто, який є посліднью в тій справі інстанцією, відмовив рішучо допомоги. Супроти цього цілий кабінет подався до димісії, а фірма Сузукі здержала виплати. Рішення Мікада завдало смертельний удар цілій масі промислових заведень, торговельних підприємств, корабельних товариств і приватних людей, які завдячували своє існування цій небуденній жінці.

Фінансова кріза в Японії прибрала катастрофальні розміри й виявила велике враження у торговельних, промислових та банкових кругах цілого цівілізованого світа.

Томуто й прізвище Йо Сузукі стало славне далеко поза границями Японії.

— Нині моя жінка перший раз варила обід.

— А що було на обід?

— Печена гуска.

— А до того?

— Проклони і сльози.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АКРОН, О. Отсим повідомляється всіх членів Бр. Сош. Св. Духа, від 295, що піврічний мітінґ відбудеться дня 19. червня в гали церковній (cor. Washington and Abel St.), о год. 1.30. Повинністю кождого члена на сім мітінґу явитись і вирівнати всі свої належитости. — О. Цепко, предс.; М. Штруха, кас.; В. Пільгуй, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 19-го червня, о год. 2-ій попол., в галі церковній. Кождий член мусить явитися, бо є важні справи до полагодження. Буде справозданиє за пів року з доходів і розходів. Довгуючі члени конечно мусять вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. Неявившийся член на сей мітінґ буде караний. — Т. Янсевич, секр.

ГЕМОНД, ІНД. Отсим повідомляється, що Бр. св. Івана Хрестителя, від 107, відбуде свої збори в суботу, дня 18. червня, о год. 7-ій вечером в Brooks House, 529 Morton Ave. Просить всіх прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член буде караний після статута. — Секретар.

ТОЛІДО, О. Бр. св. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 19-го червня, о годині 1-ій попол., в домі члена А. Униська, 1034 Tecumsh St. Обовязком є кождого члена бути на тім мітінґу, бо контрольна комісія здасть справозданиє про порядок і стан каси братства. Неявившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Н. Скотинський, предс.; П. Розшинка, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім членам, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, дня 19. червня, о год. 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Гали, 1950 W. Erie St. при робей ул. Обовязком кождого члена явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, бо коли сего не вповнять, будуть суспендовані. На мітінґу будемо принимати нових членів без вступного, тому проситься членів привести зі собою нових здорових кандидатів. — Н. Читвинський, предс.; С. Багрій, кас.; П. Хомин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, подає до відома всім своїм місцевих і позамісцевим членам, що піврічний мітінґ відбудеться дня 19. червня, в неділю, о год. 2-ій попол., в галі церковній на Charlston Ave. & East 31 St. Обовязком кождого члена явитись на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі не зложили своєї жертви на Сиротинець, най будуть так добрі принести на сей мітінґ. Неявившийся член заплатить кару після ухвали, а урядник 1 дол. — Іван Чмирід, фін. секр.

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, подає до відома всім своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеться дня 19. червня. Проситься всіх членів прибути на мітінґ. Контрольна комісія здасть справозданиє за пів року. Кождий член має принести доляра на Сиротинець при У. Н. Союзі. — Л. Цицик, предс.; І. Волощак, кас.; М. Попушанський, секр.

ЗАГАЛЬНИЙ ЗВІТ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА за місяць май 1927 року.

Від.	Члени	Каса від.	Разом
13	8.50	——	8.50
34	3.00	——	3.00
38	20.00	——	20.00
59	3.00	——	3.00
65	5.00	——	5.00
74	10.00	——	10.00
91	7.90	——	7.90
105	13.75	——	13.75
148	6.00	——	6.00
168	9.50	——	9.50
251	15.00	——	15.00
301	63.00	25.00	88.00
371	7.00	——	7.00
	171.65	25.00	227.90

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ

Укр. Нар. Союза поза членів і відділи У. Н. Союза за місяць май 1927 року.

Сирисата, Фля.

Нановський В. $1.25

Шікаго, Ілл.

Попель Н. 1.00

Мілвіл, Н. Дж.

Уряд парафіяльний, іменно: Чопик Стефан, Ковальський Теодор і Горінь Василь прислали жертву на Сиротинець-Захист У. Н. Союза, яку зібрали д.д. Чопик Анастазія і Ковальська Анна від гостей з нагоди спільного свячення, яке улаштував уряд парафіяльний 15. мая 1927 р. в Мілвіл, Н. Дж., українська кольонія $29.00

Разом $31.25

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ ЖЕРТВ

на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза по конець мая 1927 року.

Члени У. Н. Союза зложили в маю 1927 р. .... $ 171.65
Відділи У. Н. С. зі своїх кас жертвували в маю 1927 .... 25.00
Жертви поза відділи і члени У. Н. С. і з підприємств 31.25

В місяцю маю 1927 р. вплинуло жертв разом .... $ 227.90
По конець квітня 1927 р. проголошено жертв на суму 16,114.93

По конець мая 1927 р. зложено жертв на суму $16,342.83
До сеї суми належить додати декларованих з каси У. Н. Союза ухвала річного засідання) з фонду запомогового 10,000.00

По конець мая 1927 р. загальна сума жертв є в касі $26,342.83

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць май 1927 року.

ВІДДІЛ 13.

Бр. св. О. Николая в Ватервліт, Н. Й.

Жертва з каси відділу .... $ ——
Жертви від части членів 8.50

Разом $8.50

Галайко Василь $2.00
Мадараш Михайло 1.00
Рончковський Петро 1.00
Дзямбіла Василь 1.00
Хованський Филип 50
Футулуйчук Василь 2.00
Ковальчик Петро 1.00

ВІДДІЛ 34.

Бр. св. Ів. Хрестителя в Лорейн, О.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Діслано від членів $3.00

Разом $3.00

Козопас Теодор $1.00
Козопас Юлія 1.00
Козопас Дмитро 1.00

ВІДДІЛ 38.

Бр. св. О. Николая в Обурн, Н. Й.

Жертва з каси відділу проголошена.
Жертви від части членів $20.00

Разом $20.00

Довжицький Василь $1.00
Качмарчик Петро 1.00
Дудич Семен 1.00
Фалат Панько 1.00
Майкович Стефан 1.00
Мельник Стефан 1.00
Підлипчак Яків 1.00
Скапяк Антоній 1.00
Смоляк Яким 1.00
Лапай Стефан 1.00
Дудич Семен 10.00

ВІДДІЛ 59.

Тов. Українська Січ в Бриджпорт, Конн.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Дістано від членів $3.00

Разом $3.00

Петро Левкович $1.00
Постолівський Дмитро 1.00
Гнлькевич Михаїл 1.00

ВІДДІЛ 65.

Бр. св. Володимира в Елізабет, Н. Дж.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Дістано від членів $5.00

Разом $5.00

Процак Михаїл $5.00

ВІДДІЛ 74.

Тов. ім. Івана Франка в Нюкесл, Па.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Дістано від членів $10.00

Разом $10.00

Дацко Юліян 1.00
Любинецький Йосиф 1.00
Мудрак Василь 1.00
Мундзакевич Антін 1.00
Лисогір Іван 2.00
Василовський М. 1.00
Лазута Максим 1.00
Вавришин Дмитро 50
Квятковський Казимир 50
Фубос Томик 50
Марчук Павло 25
Прох Микола 25

ВІДДІЛ 91.

Бр. св. Володимира в Мікіс Ракс, Па.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Дістано від членів $7.90

Разом $7.90

Сидір Дмитро .... $ 25
Дюк Семко 65
Косяк Олекса 1.00
Кубан Василь 1.00
Любка Стефан 1.00
Любка Анна 50
Лозик Григорій 1.00
Олійник Стефан 1.00
Олійник Марія 50
Вишатицький Іван 1.00

ВІДДІЛ 105.

Бр. св. Володимира в Найставн, Філаделфія, Па.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Дістано від членів $13.75

Разом $13.75

Пиппля Василь $5.00
Костецький Володимир 5.00
Курило Николай 1.00
Кравчук Михайло 1.00
Маслюк Павло 1.00
Гладьо Николай 25
Мартич Юрко 50

ВІДДІЛ 148.

Сестр. Пресв. Богородиці в Локус Пойнт, Мд.

Жертва з каси відділу проголошена.
Жертви від части членів $6.00

Разом $6.00

Біленька Февронія 1.00
Біленька Марія 1.00
Ячник Текля 1.00
Семенько Анна 1.00
Мармаш Анастазія 1.00
Миськів Катерина 1.00

ВІДДІЛ 168.

Бр. св. Василія в Перт Амбой, Н. Дж.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Дістано від членів $9.50

Разом $9.50

Чорний Матвій 1.00
Космина Андрій 50
Мацюрак Іван 1.00
Шнир Михайло 1.00
Дзюбак Василь 1.00
Гелета Михайло 1.00
Крічковський Петро 50
Космина Теодор 1.00
Семків Олекса 1.00
Крук Іван 1.00
Бажан Андрій 50

ВІДДІЛ 251.

Тов. Запорожська Січ в Клівленд, О.

Жертва з каси відділу $25.00
Жертви від части членів проголошено.
Дістано від членів 15.00

Разом $15.00

Данилюк Микола $1.00
Дорваль Василь 1.00
Форналь Іван 1.00
Гусар Николай 1.00
Гавриляк Миколай 1.00
Юнич Іван 1.00
Янівський Антін 1.00
Коростинський Григ. 1.00
Купчик Петро 1.00
Пацуля Микола 1.00
Сандега Теодор 1.00
Жолопчук Іван 1.00
Волянський Данило 1.00
Юнич Юрко 1.00
Гущак Іван 1.00

ВІДДІЛ 301.

Бр. св. Демитрія в Шікаго, Ілл.

Жертва з каси відділу $25.00
Жертви від членів 63.00

Разом $88.00

Білик Стефан 1.00
Береза Антін 1.00
Древницький Николай 1.00
Гнатишин Григорій 1.00
Галущак Антін 1.00
Галущак Василь 1.00
Гриньків Григорій 1.00
Янковський Антін 1.00
Кошинський Теодор 1.00
Ляшок Теодор 1.00
Леськів Ілько 1.00
Мотлюк Іван 1.00
Січевський Кирило 1.00
Семчук Антін 1.00
Сцімборський Теодор 1.00
Сливинський Микола 1.00
Смаль Кость 1.00
Шумський Іван 1.00
Білик Катерина 1.00
Коваль Прокіп 1.00
Козир Адам 1.00
Кришпал Семен 1.00
Кулич Семен 1.00
Мидзяк Марія 1.00
Мотлюк Николай 1.00
Підлісний Павло 1.00
Петрина Василь 1.00
Сціборський Ілія 1.00
Семенюк Стефан 1.00
Сенів Василь 1.00
Заремба Прокіп 1.00
Янковська Розалія 1.00
Сливінська Анна 1.00
Юськюк Амброзій 1.00
Борохнюк Дмитро 1.00
Галущак Василь 1.00
Кучер Лука 1.00
Николишин Анна 1.00
Николишин Николай 1.00
Макулевич Йосиф 1.00
Медик Михайло 1.00
Новосад Яким 1.00
Січевська Ева 1.00
Уханський Іван 1.00
Зуль Матрона 1.00
Гнатишин Параска 1.00
Уханська Катерина 1.00
Арділь Семен 1.00
Думанчук Лука 1.00
Думанчук Анна 1.00
Квасниця Володимир 1.00
Мадзяк Дмитро 1.00
Мадзяк Анна 1.00
Петрина Анна 1.00
Прокопів Анна 1.00
Савчин Михайло 1.00
Сенів Мойсей 1.00
Савчук Іван 1.00
Шевчук Ірина 1.00
Шевчук Никола 1.00
Сенів Матрона 1.00
Новосад Юлія 1.00
Пікульський Николай 1.00

ВІДДІЛ 371.

Тов. Запорожська Січ в Нюарку, Н. Дж.

Дістано від членів $7.00

Разом $7.00

Бойкевич Григорій $1.00
Гарцула Стефан 1.00
Гарцула Іван 1.00
Матвіїшин Марко 1.00
Будник Антонина 1.00
Процик Николай 1.00
Білас Анна 1.00

Комітет Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

МАТЕРИНСЬКА ЛЮБОВ.

В селі Мірогої (Чехословаччина) на сільському цвинтарі поліція арештувала 29-літню Милицю Трбович — бідну заробітницю, яка відкопала могилу. На слідстві оказалося, що розкопана могила була її рідної дитини, яку вона відкопала і вбрала в нове одіння.

— Не маючи грошей, я поховала дитину в лахміттях, а коли знайшла роботу, за отримані гроші купила нове для померлої дитини одіння і тепер я з чистим сумлінням можу сидіти в тюрмі — сказала мати.

Суд, зворушений любовю бідної жінки-матері, звільнив її від арешту.

ХТО ПОБІДИТЬ У БОСТОНІ.

В Бостоні під сю хвилю нічого не говорять, лишень за борбу, котра відбудеться в четвер, 16-го червня, в Великій Арені, межи українським силачем Гаркавенком і польським силачем Джовом Мальцевичем, Ютика Тайгер. Як відомо, Мальцевич признаний великим борцем тяжкого часу. За послідних 12 літ ніхто ще не побідив Мальцевича. Гаркавенко з менаджером находиться тепер в Ню Йорку, де Гаркавенко тренується. Мальцевич перебуває тепер в Шикаго. Любителі спорту збираються з многих міст приїхати до Бостону, щоб подивитися, хто кого поборе. Поляки кладуть богато гроша в застав, що Мальцевич побідить. Кромі них будуть боротися ще чотири пари. На борбі сій сподіються до яких десять тисяч народа.

(Огол.)

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

ВИКАЗ ТИХ, ЩО БАЖАЮТЬ ВОЛІ РІДНОМУ КРАЄВИ.

(За місяць май, 1927).

1. **Дітройт, Міш.** д. Яків Поливка переслав на Рідну Школу замісць желань 1.00
2. **Джерзи Сіті, Н. Дж.** Др. Лука Мищуга зложив на допомогу укр. журналістам в краю 30.00
3. **Бейон, Н. Дж.** Впреп. о. Захарко переслав збірку з церкви, на Сироти $10, на Інвалідів $10, а на Вязнів $6, разом 26.00
4. **Філаделфія, Па.** Громада в Савт Філа, зложила на Наукове Тов. Тараса Шевченка у Львові $10, котрі передав Т. І. Грицей 10.00
5. **Філаделфія, Па.** д. Т. І. Грицей передав за продані книжочки 6.50
6. **Філаделфія, Па.** д. Василь Бідей переслав на Сироти в краю збірку в сумі $22.30, котру заколядували члени Тов. Згоди: д.д. Кокодинський, Сливар, Туринець і Бідей. Зложили по $5: п.п. П. Ємчук, Дорош; по $2: Кобзар; по $1: Цибак, Петрик, Д. Юркир, Дорош, Кропивницький, Розембал, Кокодинський і Бідей; по 50 ц.: Міхальська, Борнєа, Крицаль і Марич Олекса; по 30 ц.: Біленчак. Разом 22.30
7. **Клівленд, О.** Впреп. о. Л. Левицький переслав збірку з церкви св. Петра і Павла, на Інвалідів, Школу і Сироти, разом 104.00
8. **Торп, Віс.** Впреп. о. М. Запаринюк переслав збірку з спільного свяченого на Рідну Школу 20.15
9. **Істпорт, Н. Й.** Впреп. о. М. Левицький переслав збірку на Сироти $11.17, а на Інвалідів $5, разом 16.17
10. **Вудлави, Па.** д. Петро Ляхович переслав збірку на Інвалідів $10, на Рідну Школу $25.15, разом 35.15
11. **Форд Сіті, Па.** д. М. Личак переслав збірку як дохід з представлення на Інвалідів і Сиріт 10.00
12. **Трентон, Н. Дж.** д. Іван Бородайкевич переслав збірку на Політичних Вязнів 3.00
13. **Редінґ, Па.** Збірка в Укр. Кат. Церкві Пресв. Богородиці на Рідну Школу, зібрав о. Ярослав Скроцький 16.10
14. **Амстердам, Н. Й.** д. Т. Сюрко переслав збірку на краєві Сироти 6.53
15. **Ню Йорк, Н. Й.** д. Тома Чіп переслав вкладку до Тов. Просвіти за 1926 і 1927 рік $5 і на Народні Діли $5. Разом 10.00
16. **Шікаго, Ілл.** д. Стефан Генсьорський переслав замісць желань на Школу 1.00
17. **Когус, Н. Й.** д. Данило Зальоцаний переслав збірку з Укр. Громади на Вязнів $47.50 і на Інвалідів $47.50. Разом 95.00
18. **Сиракюз, Н. Й.** д. Михайло Клюсик переслав збірку на Інвалідів, зібрану підчас забави на хрестинах у п.п. Маринук 10.75
19. **Толідо, О.** д. Йосиф Розщіпка переслав збірку на Інвалідів 10.30
20. **Балтімор, Мд.** д. Т. Чорній переслав на боєвий фонд 2.00
21. **Джерзи Сіті, Н. Дж.** На памятник Франка як дохід з концерту $105.30 і $5 жертва від Гната Гаврилюка. Разом 110.30
22. **Ню Йорк, Н. Й.** Дохід з Шевченківського концерту, котрий відбувся заходом Січей і Української Православної Громади на будову дому Інвалідам 84.55
23. **Бриджпорт, Конн.** На революційний фонд від Йосифа Волка 5.00
24. **Джерзи Сіті, Н. Дж.** На революційний фонд від Костя Кирчів 5.00
25. **Філаделфія, Па.** д. Іван Іванішів переслав збірку на Рідну Школу, зібрану на хрестинах у п. Михайла Гнапа 2.50
Зложили по 50 ц.: Волод. Білий, Ник. Вовк, Семко Меглічак, Теодор Чулка і Іван Іванішів.
26. **Честер, Па.** д. Григорій Мисишин передав збірку зі свята Ів. Франка на памятник Франка $15, на Вязнів $15 і на Інвалідів $20 .... 50.00
27. **Мінеаполіс, Мінн.** д. Михайло Канюк переслав збірку на Інвалідів як Великодну Писанку 13.10
28. **Перт Амбой, Н. Дж.** Впреп. о. М. Лисяк переслав збірку на Рідну Школу з церкви $37.50, а з Картерет $8. Разом 45.50
29. **Шікаго, Ілл.** д. Г. Небор переслав від себе: $10 на Нар. Дім в Сяноці, $5 на Просвіту, $3 на Сироти, $3 на Рідну Школу, $2 на Інвалідів. Разом 25.00
30. **Янгставн, О.** д. Олекса Яслик переслав на Політичних Вязнів 4.75
31. **Мікіс Ракс, Па.** д. Андрій Гальчак переслав збірку з віча на Інвалідів $33.32 і для Ольги Кобилянської $10. Разом 42.32
32. **Акрон, О.** д. Мих. Іванцьо переслав збірку з укр. грек. кат. церкви св. Духа на Інвалідів 17.00
33. **Амстердам, Н. Й.** д. Николай Косован переслав збірку на Рідну Школу $31.50, а на Інвалідів $17.50. Разом 49.00
34. **Ембрідж, Па.** д. Роман Пристай переслав на Політ. Вязнів 1.00
35. **Янгставн, О.** Впреп. о. М. Данилович переслав збірку на Рідну Школу 11.40
36. **Істон, Па.** д. Михайло Колодруб переслав на Рідну Школу $1 і на Інвалідів $1. Разом 2.00
37. **Бриджпорт, Па.** Впреп. о. Е. Бартош переслав збірку на Рідну Школу 12.10
38. **Портленд, Оре.** д. Гр. Пелех переслав збірку на Рідну Школу 4.00
39. **Нортгемптон, Па.** Впреп. о. В. А. Каськів переслав збірку на Рідну Школу, зібрану на весільній забаві у гром. Ів. Задуберн 47.50
40. **Матітук, Н. Й.** д. Никола Худяк переслав збірку зі Свяченого на Рідну Школу, котре відбулося в Рівергед, Н. Й. 18.82
41. **Шікаго, Ілл.** д. Павло Харкавий переслав збірку на Рідну Школу в Чорткові 13.20
42. **Янгставн, О.** Впреп. о. М. Данилович переслав збірку на Інвалідів, зібрану на концерті в Кемпбел, Огайо 8.00
43. **Йонкерс, Н. Й.** Впреп. о. В. Сполітакевич переслав податок від Бр. св. Андрія, від У.Н.С. 3.75
44. **Джерзи Сіті, Н. Дж.** На Рідну Школу зі свяченого парохіяльної громади при 192 Гренд ул., переслав Іван Седляр 9.86
45. **Сиракюз, Н. Й.** д. Антін Яворський переслав збірку на Рідну Школу замісць святочних желань $11.50 і на Інвалідів $11, зібраних на хрестинах у п.п. Осохівських. Разом 22.50
46. **Елмайра, Н. Й.** д. Гр. Левуш переслав на Інвалідів 1.00
47. **Шікаго, Ілл.** Впреп. о. Йосиф Дженджера переслав збірку на Рідну Школу, зібрану на концерті в честь Т. Шевченка 25.00
48. **Гемтремк, Міш.** пані Юлія Кульчицька переслала збірку на Рідну Школу 5.00
49. **Балтімор, Мд.** д. Йосиф Семенків переслав на Інвалідів 3.00
50. **Шікаго, Ілл.** д. Ст. Генсьорський переслав на Вязнів 1.00

Разом зложено на Рідний Край в місяцю маю 1927 р. $1,080.10.

Обєднаннє Укр. Орг. в Америці.

ТРУП У КУФРІ.

Перед віконцем магазину для тимчасового переховування та передержування річей подорожніх на залізничому двірці в Лондоні зявився якийсь пан і дав до переховання великий шкіряний куфер. Прислуга магазину видала посвідку на зложену річ, не звертаючи майже нікяої уваги на того, що її віддав, бо тоді був дуже великий натовп подорожних, що приїхали трома поїздами, які прийшли безпосередньо одні по однім. Але за якої пів години після того хлопець, що стояв на площі перед двірцем і займався чищенням черевиків прохожих, запримітив, що якийсь пан, їдучи самоходом, викинув якусь карточку. Він підбіг з цікавости, підняв карточку і побачив, що це посвідка на зложений в магазині пакет. Віддав цю карточку в магазині і сказав, що знайшов її. Але по шкіряний куфер ніхто не зголошувався вже другий день, хоча його власник заявив, що ще того самого дня його відбере. До того з куфра виходив такий задух, що вкінці вирішено його отворити. Перш усього випав зімятий жіночий одяг, а потім показалося порубане тіло жінки.

Про страшну знахідку повідомлено поліцію. Ніхто з обслуги магазину не міг дати навіть найбільш загального опису таємного осібника. Зовсім нічого не міг про нього сказати й хлопець до чищення черевиків, що знайшов карточку. Ціла хмара детективів вдалася до роботи. Вкінці відшукано шофера, що віз таємничого гостя. Цей подав, що в критичний час він віз з двірця коло пятьдесятьлітнього мужчину і досить докладно його описував.

У куфрі не знайдено голови вбитої жінки. Видно, злочинець хотів таким робом утруднити розпізнання. Ціле тіло було обгорнуте в грубу тектуру, намазану тиром. Видно було з усього, що злочинець убив свою жертву зі звірською жорстокістю. На покривці куфра була наклеєна карточка: „Ф. Остін ту Ст. Ленард“. Поліція прийшла на думку, що цей Ф. Остін, то мусить бути той самий, якого віз згаданий шофер. Стали шукати за ним.

Вкінці знайшли чоловіка, що називається Ф. Остін. Приведений на поліцію він зізнав, що в нього була молода дівчина, служниця, що відійшла перед восьми днями. Вони не дуже тим турбувалися, бо дівчина, попросивши відпуску, втікла до своїх знайомих на село, а реченець відпустки ще не надійшов. Згаданому панові і його жінці показали одяг вбитої, в якім пані з великою певністю пізнала одяг своєї служниці.

Підозріння за вбивство паде на одного чоловіка, що від довшого часу був у близьких звязках з дівчиною.

РАДЯНСЬКИЙ УРЯД ІНІЦІЯТОРОМ ВБИВСТВА ПЕТЛЮРИ.

Лондонська преса подає, що підчас ревізії в радянським торговельним представництві в Лондоні („Аркосі“) найдено цілий ряд документів, які свідчать, що радянський союзний уряд в Москві був ініціятором вбивства бл. п. Петлюри в Парижі. Це відкриття матиме очевидно величезне значіння для процесу проти Шварцбарта, який відбудеться вже в скорому часі в Парижі.

ВОВКИ ГУЛЯЮТЬ.

В Дрогобиччині появилися вовки. На днях розірвали трох коней і в ночі напали на пастуха, який урятувався тим, що розпалив ватру.